

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 19. lokakuuta 2022
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2022/0277(COD)

12413/22
ADD 4

AUDIO 86
CODEC 1314
DIGIT 166
MI 668
DISINFO 72
FREMP 183
COMPET 712
EDPS 1
DATAPROTECT 256
JAI 1194
SERVICES 18
POLGEN 121

SAATE

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	16. lokakuuta 2022
Vastaanottaja:	Neuvoston pääsihteeristö
Kom:n asiak. nro:	SWD(2022) 287 final
Asia:	KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTENARVIOINNISTA Oheisasiakirja ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi mediapalvelujen yhteisestä kehyksestä sisämarkkinoilla (eurooppalainen medianvapaussäädös)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja SWD(2022) 287 final.

Liite: SWD(2022) 287 final

Bryssel 16.9.2022
SWD(2022) 287 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA
TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTENARVIOINNISTA

Oheisasiakirja

**ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi
mediapalvelujen yhteisestä kehyksestä sisämarkkinoilla (eurooppalainen
medianvapaussäädös)**

{COM(2022) 457 final} - {SEC(2022) 322 final} - {SWD(2022) 286 final}

Vaikutustenarvioinnin tiivistelmä
Vaikutustenarviointi: eurooppalainen medianvapaussäädös
A. Toimenpiteen tarve
Mikä on ongelma ja miksi se on ongelma EU:n tasolla?
<p>Kun mediamarkkinoista tulee digitaalisempia ja luontaisesti rajat ylittäviä, useat ongelmat haittaavat media-alan sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa. Niihin kuuluvat seuraavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rajat ylittävän toiminnan ja investointien esteet - sääntely-yhteistyön ja sääntelyn lähentymisen riittämättömyys - laadukkaiden mediapalvelujen vapaaseen tarjoamiseen puuttuminen ja - läpinäkyvätön ja/tai epäoikeudenmukainen taloudellisten resurssien jakaminen. <p>Vaikka ongelmien vakavuus vaihtelee eri puolilla EU:ta, media-alan toimijoiden on niiden vuoksi yleisesti vaikeaa hyödyntää kaikkia sisämarkkinoiden etuja, säilyttää taloudellinen kestäväytensä ja täyttää kansalaisille ja yrityksille tiedottamista koskevan yhteiskunnallisen tehtävänsä asianmukaisella tavalla.</p>
Mitä toimenpiteellä on tarkoitus saada aikaan?
<p>Yleisenä tavoitteena on parantaa media-alan sisämarkkinoiden toimintaa. Aloitteen erityistavoitteina on</p> <ul style="list-style-type: none"> - edistää rajat ylittävää toimintaa ja investointeja media-alan sisämarkkinoilla - lisätä sääntely-yhteistyötä ja sääntelyn lähentymistä media-alan sisämarkkinoilla - helpottaa laadukkaiden mediapalvelujen vapaata tarjoamista sisämarkkinoilla ja - varmistaa taloudellisten resurssien läpinäkyvä ja oikeudenmukainen jakaminen media-alan sisämarkkinoilla.
Mitä lisäarvoa saadaan toimenpiteen toteuttamisesta EU:n tasolla (toissijaisuusperiaate)?
<p>Aloitteella vähennetään erilaisten oikeusjärjestelmien noudattamiseen liittyviä rasitteita, joita media-alan toimijat kohtaavat toimiessaan useissa jäsenvaltioissa. Sillä lisätään ennakoitavuutta ja oikeusvarmuutta, edistetään tasapuolista kilpailua (erityisesti suhteessa maailmanlaajuisiin verkkoalustoihin), lisätään rajat ylittäviä investointeja ja parannetaan EU:ssa tarjottavien mediapalvelujen laatua. Ainoastaan kansallisella tasolla toteutetut toimet eivät olisi riittävän laaja-alaisia eikä niillä saavutettaisi tarvittavaa lainsäädäntöä lähentävää vaikutusta. Aloite ei missään tapauksessa vaikuta jäsenvaltioiden media-alaa koskevaan kansalliseen ominaislaatuun tai sääntelyperinteisiin.</p>
B. Ratkaisut
Millä vaihtoehdoilla tavoitteet saavutettaisiin? Onko jokin vaihtoehto arvioitu parhaaksi? Jos ei, miksi?
<p>Vaihtoehdoista kolmea arvioitiin yksityiskohtaisemmin suhteessa dynaamiseen¹ perusskenaarioon.</p> <p>Vaihtoehto 1: Tiedotusvälineiden moniarvoisuutta ja riippumattomuutta koskeva suositus, jolla kannustetaan jäsenvaltioita ja tiettyjen alojen osalta myös mediamarkkinoilla toimivia yrityksiä toteuttamaan toimia tiedotusvälineiden moniarvoisuuden, toimituksellisen riippumattomuuden ja mediamarkkinoiden avoimuuden ja oikeudenmukaisuuden edistämiseksi.</p> <p>Vaihtoehto 2: Tiedotusvälineiden riippumattomuutta koskeva lainsäädäntöehdotus ja suositus, joista ensimmäisessä säädetään mediapalvelujen sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja jälkimmäisessä kannustetaan mediayhtiöitä ja jäsenvaltioita edistämään tiedotusvälineiden riippumattomuutta ja avoimuutta.</p>

¹ Perusskenaario on dynaaminen, koska siinä otetaan huomioon kaikki voimassa oleva asiaan liittyvä EU:n lainsäädäntö (esim. audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) ja viimeisteltävänä olevat säädökset (esim. digipalvelusäädös ja digimarkkinasäädös).

Vaihtoehto 3: Täydennetty lainsäädäntöehdotus, joka sisältää kaikkien vaihtoehtoon 2 kuuluvien lainsäädännöllisten osien lisäksi mediamarkkinoilla toimivia yrityksiä ja sääntelyviranomaisia koskevia lisävelvoitteita edistää laadukkaiden mediapalvelujen saatavuutta ja taloudellisten resurssien läpinäkyvää ja oikeudenmukaista jakamista mediamarkkinoilla.

Lainsäädäntöehdotuksissa esitettäisiin asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten edustajista koostuvan lautakunnan perustamista. Lautakuntaa avustaisi komission järjestämä sihteeristö (**alavaihtoehto A**) tai riippumaton EU:n virasto (**alavaihtoehto B**).

Parhaaksi arvioitu vaihtoehto, jota suositellaan poliittisesti hyväksyttäväksi, on **vaihtoehto 2 ja alavaihtoehto A**.

Mitkä ovat sidosryhmien näkemykset? Mitkä toimijat kannattavat mitäkin vaihtoehtoa?

Kansalaiset ja useimmat muut sidosryhmät, kuten tiedotusvälineiden vapautta edistävä yhteisö, kuluttajajärjestöt, kansalliset media-alan sääntelyviranomaiset, audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmä (ERGA), julkiset ja yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat, sisällönjakajat, verkossa toimivat välittäjät ja mainosalan ekosysteemin toimijat kannattavat tasapainoista lainsäädäntötoimea sen sijaan, että mitään toimia ei toteutettaisi tai että asetettaisiin yksityiskohtaisia standardeja. Vain kustantajat pitävät suositusta parempana, joskin ne kannattavat yleisömittaukseen, valtion mainontaan ja journalististen lähteiden suojeluun liittyviä toimenpiteitä. Hallinnon osalta ERGAan perustuvaa valvontaa kannatetaan laajasti. Erityisesti sääntelyviranomaiset ja tiedotusvälineiden vapautta edistävä yhteisö kannattavat ERGAN vahvistamista, kun taas yritykset ja elinkeinoyhdistykset säilyttäisivät sen ennemmin nykyisessä muodossaan.

C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon hyödyt (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen hyödyt)?

Paremmiin toimivat sisämarkkinat lisäävät investointeja, kasvua ja kilpailua, mikä parantaa mediayhtiöiden elinkelpoisuutta ja tuo kuluttajien saataville monipuolisemman valikoiman laadukasta mediasisältöä. Mediayhtiöiden tuottojen lisääntymisestä syntyvien taloudellisten nettohyötyjen arvioidaan olevan vuosittain 2,9 miljardia euroa. Odotettavissa olevia yhteiskunnallisia hyötyjä ovat muun muassa lisääntyvä vastuuvellisuus ja luottamus tiedotusvälineisiin sekä tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden paraneminen, mikä lujittaa oikeusvaltioperiaatetta ja demokraattisia normeja.

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannukset (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen kustannukset)?

Parhaaksi arvioidusta vaihtoehdosta ei aiheudu kustannuksia kansalaisille. Yrityksille siitä aiheutuu vain vähäisiä mukautuskustannuksia eli kaikille yrityksille koituvat kaikkiaan 9,4–14 miljoonan euron kertaluontoiset kustannukset ja 5,6–14,5 miljoonan euron toistuvat vuotuiset kustannukset, jotka katetaan kokonaisuudessaan tavanomaisten liiketoimintamenojen puitteissa. Viranomaisille aiheutuvat vuotuiset kustannukset ovat 6,1 miljoonaa euroa. Tähän sisältyvät EU:lle aiheutuvat 2–2,3 miljoonan euron vuotuiset kustannukset 8–10 työntekijästä (kokoaikaisiksi muutettuina) ja noin miljoonan euron² suuruudesta toimintatalousarviosta alavaihtoehdossa A esitettyä hallintoratkaisua varten.

Mitkä ovat vaikutukset pk-yrityksiin ja kilpailukykyyn?

Pk-yrityksille aiheutuvien kustannusten odotetaan olevan vähäisiä, ja ne liittyvät pääasiassa uusiin toimenpiteisiin tutustumiseen. Niitä tasapainottavat lisäedut, joiden odotetaan olevan merkittäviä. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon ansiosta pk-yritykset voisivat nimittäin toimia ennustettavammassa ja johdonmukaisemmassa sääntely-ympäristössä myös valtioiden rajojen

² Säädökseen liittyvä rahoitus selvitys sisältää yksityiskohtaisia lukuja EU:lle aiheutuvista kustannuksista.

ulkopuolella. Aloitteella lisättäisiin pk-yritysten toimintaedellytyksiä kilpailla muiden markkinatoimijoiden kanssa, myös verkkoalustojen. Lisäksi valtion mainonnan läpinäkyvämpi ja oikeudenmukaisempi jakaminen vähentäisi markkinoiden vääristymiä pk-yritysten eduksi.

Kohdistuuko jäsenvaltioiden budjettiin ja julkishallintoon merkittäviä vaikutuksia?

Kansallisille viranomaisille aiheutuu toistuvia hallinnollisia ja täytäntöönpanoon liittyviä kustannuksia, mutta myös säästöjä: kansalliset media-alan sääntelyviranomaiset voisivat säästää jopa 20 prosenttia nykyisistä vuotuisista menoistaan, jotka liittyvät koordinointiin ERGAssa. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon odotetaan parantavan media-alan sääntelyviranomaisten välisen yhteistyön laatua ja auttavan niitä vastaamaan rajat ylittäviin haasteisiin. Lisäksi toimenpiteet, jotka koskevat valtion mainontaa ja julkisten tiedotusvälineiden riippumattomuuteen liittyviä suojatoimia, tekevät valtion varojen käytöstä avoimempaa ja tehokkaampaa.

Onko toimenpiteellä muita merkittäviä vaikutuksia?

Laadukkaan mediasisällön lisääntyvä tarjonta, markkinoiden laajempi avoimuus ja turvallisempi informaatioympäristö tarjoavat kuluttajille enemmän vaikutusmahdollisuuksia ja parempaa suojelua, sillä ne parantavat sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden käytön edellytyksiä. Laadukkaiden mediapalvelujen parempi saatavuus yleisölle ja yrityksille parantaa myös koko sisämarkkinoiden eheyttä.

Suhteellisuusperiaate

Parhaaksi arvioituun vaihtoehtoon sisältyvät toimenpiteet ovat kohdennettuja eivätkä ylitä sitä, mikä on tarpeen aloitteen tavoitteiden saavuttamiseksi. Parhaaksi arvioituun vaihtoehtoon sisältyy ainoastaan tasapainoisia yhdenmukaistamistoimenpiteitä sekä kansallisten media-alan sääntelyviranomaisten yhteistyökehys (EU:n tason lautakunta), jotka ovat tarpeen media-alan sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi. Ehdotuksessa otetaan huomioon eri toimijoille aiheutuva rasite. Uudet velvoitteet on rajoitettu kaikkein olennaisimpiin, ja niiden noudattamisesta ja täytäntöönpanosta aiheutuvat suorat kulut ovat oikeassa suhteessa aloitteen tavoitteisiin nähden.

D. Seuranta

Milloin asiaa tarkastellaan uudelleen?

Säädöksen hyväksymisen jälkeen jäsenvaltioille annetaan asiaankuuluvien säännösten mukaan kolmesta kuuteen kuukautta aikaa mukauttaa kansallisia lainsäädäntökehyksiään. Sitä arvioidaan ensimmäisen kerran neljän vuoden kuluttua uusien sääntöjen voimaantulosta ja sen jälkeen neljän vuoden välein. Uudella säädöksellä perustetaan riippumaton mekanismi, jonka avulla seurataan mediapalvelujen sisämarkkinoiden toimintaan kohdistuvia riskejä. Suosituksen osalta harkitaan myös erityistä seurantajärjestelmää. Jäsenvaltioiden on erityisesti toimitettava komissiolle kaikki asiaankuuluvat tiedot niiden toteuttamista tiedotusvälineiden omistussuhteiden läpinäkyvyyttä koskevista toimenpiteistä ja toimista. Suosituksen muita osa-alueita seurataan osana säädöksellä perustettua mekanismia.